Vrijdag 24 December 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4089

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Pius XII roept op tot gebed en arbeid.

Duitse raketkanonnen op Franse kust in werking.

Raf bezorgt bommenlading aan Berlijn.

CHINEZEN NEMEN SUNGTZE AAN DE JANGTSE.

De Japanners versterken de Marshall-eilanden.

KERSTBOODSCHAP VAN DEN PAUS.

Paus Pius XII zond heden Zijn Kerstboodschap aan de wereld — een wereld vol hoop dat dit de laatste Kerstmis van de oorlog zij — uit het Vaticaan, omringd door nazie-troepen die den Heiligen Vader geheel hebben geïsoleerd met uitzondering van het middel dat de radio biedt om zich tot 300 millioen gelovigen te richten.

De Heilige Vader sprak in het Italiaans en Zijn redevoering werd door de luisterpost van de Associated Press in Londen opgevangen en vertaald.

Zijn Heiligheid begon met eraan te herinneren, dat het de vijfde maal was sedert het uitbreken van Wereldoorlog II dat de Christenen zich gereedmaken de dag van uitzonderlijke heiligheid te vieren — een viering die in flagrante tegenstelling staat tot de verschrikkingen over de gehele wereld. „De puinhopen over de gehele wereld worden groter, vervolgd de Heilige Vader. De mensheid lijdt en wij allen zien dit conflict ontaarden in iets dat nog verschrikkelijker is".

„De rede en de geest schijnen over de gehele wereld te worden verduisterd. Slechts Christus kan de mensheid verlossen; slechts Christus zal het menselijk geslacht opheffen uit de verschrikkingen die thans plaatsvinden. Het is bedroevend en vreselijk, dat het mensdom de weg naar de Kribbe verloren heeft en dat men zijn godsdienstige en menselijke plichten vergeet."

Zeggende, dat allen die Christus volgen, bedroefd zijn door de rampspoeden, voer de Heilige Vader verder met te zeggen, dat de gelovigen slechts in staat zijn deze te dragen „met de hoop, welke u door uw Geloof geboden wordt." De Paus herinnerde eraan, dat Hij alleen de oorlog niet tot een einde kon brengen en voegde daaraan toe: „Er zijn twee dingen die wij zeker kunnen doen: Ten eerste, wij zullen doen wat in ons vermogen ligt om het lijden van alle krijgers, krijgsgevangenen en geïnterneerden te verlichten. Ten tweede, wij moeten allen de macht van ons Geloof beseffen. De weg van het mensdom in de huidige verwarring is een weg zonder God — tegen God. Doch zij die dwalen blijven toch onze broeders.

Niemand heeft het recht zich zonder zonde te gevoelen. Wij moeten allen meewerken ter redding van onze broeders. Aan het werk geliefde broeders, staat niet werkeloos. Laat ons beginnen met de heropbouw van de wereld.

Wijzende op de erbarming van Christus voor allen die lijden, verklaarde de Heilige Vader, dat sommige landen niet in oorlog zijn en dat zelfs sommige „in staat zijn hen te helpen die in nood zijn, hen die gebrek hebben aan al het nodige. Wij zeggen tot hen: doet alles wat gij kunt om het lijden te verzachten. Doet het volgaarne, overvloedig" (Londen, (AP) 24.12).

AARDSCHOKKEN IN WEST INDIË.

Een aardbeving van gemiddelde hevigheid doch krachtig genoeg om behoorlijke schade aan te richten, werd geregistreerd door het seismologisch laboratorium van het Technologisch Instituut van Californië. De aardbeving begon om 9.04 uur en duurde enkele seconden. Naar schatting moesten de aardschokken gevoeld worden in West Indië. [De genoemde tijd is natuurlijk van Californië en komt ongeveer overeen met de tijd dat Donderdag hier enkele lichte schokken gevoeld werden — Red.]

ROOSEVELT ONTVANGT GENERAAL MARSHALL.

President Roosevelt confereerde met Generaal George C. Marshall, Hoofd van de Noordamerikaanse Generale Staf, die pas van de conferenties te Caïro en Teheran teruggekeerd is op een reis via Australië, de Salomonseilanden en Hawaï.

Admiraal William D. Leahy, Chef Staf van Roosevelt, voegde zich bij den President en Marshall; later kwam ook de Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson erbij. Geen officieel commentaar werd gegeven op de veronderstelling, dat de plannen om Marshall te maken tot Opperbevelhebber der Engelse en Noordamerikaanse strijdkrachten bij de opening van een tweede front in Europa, gewijzigd zijn. In Londen wordt gezegd, dat Generaal Eisenhower waarschijnlijk zal worden gekozen om de invasie van West-Europa te leiden. (Washington, (AP) 23.12).

RUSSISCH COMMUNIQUE.

„Op 25 December vervolgden onze troepen ten Zuiden van Nevel hun offensieve gevechten waarbij zij verschillende plaatsen veroverden. Ten Zuid-Westen van Zljobin sloegen onze troepen de aanvallen af welke werden gedaan door grote strijdkrachten van vijandelijk votvoelk en tanks en brachten zij den vijand grote verliezen in manschappen en materiaal toe.

In het gebied van Korosten sloegen onze troepen op succesrijke wijze alle aanvallen af die door den vijand werden gedaan met voetvolk en tanks; in de loop der gevechten verbeterden onze troepen hun stellingen.

In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteit en vonden artillerie- en mortieren-duels plaats. Op 22 December ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 128 Duitse tanks" (Moskou, (AP) 23.12).

HEVIG BOMBARDEMENT OP BERLIJN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een hevige aanval gedaan op Berlijn. De eerste rapporten geven te kennen, dat het bombardement doeltreffend was en er werden branden achtergelaten waarvan de rook tot grote hoogte opsteeg. Andere vliegtuigen vielen elders in het Westen van Duitsland doelen aan. 17 Onzer vliegtuigen worden vermist."

Dit was de zevende hevige aanval op de Duitse hoofdstad binnen vijf weken. De eerste Duitse berichten zeiden, dat de arbeiderswijken getroffen werden. De radio beweerde, dat een belangrijk aantal der aanvallende bommenwerpers werd neergeschoten door de nazie-jagers en het afweervuur niettegenstaande een veranderde strategie van de Raf.

Het Duitse Internationae Inlichtingenbureau zeide, dat het een „terreuraanval" was „in de ochtenduren van de dag voor Kerstmis".

Uit Londen wordt gemeld, dat de reusachtige viermotorige toestellen afweken van hun gebruikelijke aanvalstactiek en omstreeks middernacht over de Noordzee vlogen instede van — als gewoonlijk — een meer Zuidelijke route te volgen. De vorige aanvallen van de Raf vonden over het algemeen ook plaats in de vooravond. Londen, (AP) 24.12).

DE SCHADE IN BERLIJN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat de eerste foto's welke de Raf van het gehavende Berlijn maakte na de zes hevige bombardementen die op 18 November begonnen, hebben aangetoond dat op zijn minst 70 grote fabrieken, regeringsgebouwen en andere belangrijke bouwwerken beschadigd werden. De verklaring zeide: „Deze foto's laten geen twijfel over dat de schade door deze zes aanvallen veroorzaakt, veel omvangrijker is dan wat vóór de nacht van 18 November werd aangericht.

De ochtendbladen maakten uit de verklaring op, dat waarschijnlijk 40 tot 50% van de Duitse hoofdstad vernield werd, terwijl het gebied van de volledige verwoesting reeds dat van Hamburg overtreft. Het Westelijk deel van Berlijn is er het ergst toe. De bekendmaking van de Raf toonde hevige schade aan de reusachtige Theinmetal Borsig wapenfabrieken, voorts aan de Ministeries van Oorlog, Binnenlandse Zaken, Justitie, Voedsel en Propaganda en aan vele wijken in Berlijn, zoals de Tiergarten, Mitte en Charlottenburg (Londen, (AP) 23.12).

DE JAPANSE WEERSTAND BIJ ARAWE GEBROKEN.

Robert Eunson, die zich met het Noordamerikaanse 6e leger te Arawe op Nieuw Britannië bevindt, seint het volgende:

De georganiseerde weerstand in de sector van Arawe is gebroken en de Noordamerikaanse patrouilles hebben de omtrek van hun 8 dagen oude invasie-front haast ongestoord uitgebreid. Het eigenlijke strandhoofd bestaat uit het schiereiland van Arawe aan de Zuidwestelijke kust van Nieuw Brittannië van Kaap Merkus tot een punt enkele kilometers het land in voorbij het dorp Umtingalu, dat enkele dagen geleden werd veroverd. De patrouilles, die zich ingraven in de koraalgrotten langs de stranden, doodden enkele Japanse zwervers, die zich nog in de buurt bevonden.

Brigadier Generaal Julian Cunningham, Bevelhebber van de Noordamerikaanse strijdmacht zeide, dat de Noordamerikaanse verliezen tot nu toe gering zijn geweest. Hij verklaarde dat de enige moeilijkheid de nachtelijke Japanse bombardementen schijnt te zijn die zeer hevig waren. „Wij brachten het grootste deel van Dinsdagnacht in vossenholen door, terwijl vijandelijke toestellen een voor een over het kleine schiereiland vlogen in ongeveer 15 ondernemingen". (Met de Noordamerikanen te Arawe, (AP) 23.12).

JAPANSE VERSTERKINGEN NAAR DE MARSHALL-EILANDEN.

De Noordamerikaanse Marine deelde mede, dat bommenwerpers van het leger, die boven de Marshall- eilanden verschenen, 20 vijandelijke schepen waarnamen, die mogelijk manschappen en materialen aanvoerden voor de beslissende strijd om deze Japanse sterkte in de Stille Oceaan. De schepen werden waargenomen door bommenwerpers, die de Kwajalein-atol aanvielen.

De aanwezigheid van dit aantal schepen in het lagoen, dat geregeld door bommenwerpers is aangevallen, werd niet uitgelegd. Zij brengen waarschijnlijk versterkingen voor de Japanners in een poging de opmars der Noordamerikaanse strijdkrachten in de Marshall-groep te stuiten. (Washington, (AP) 23.12).

VOEDSELTEKORT IN ITALIE.

De Geallieerde militaire regering maakte bekend, dat de voorraad voedsel in Zuid-Italië verminderd is tot een ernstig zo niet critiek punt. De officieren zeiden, dat sommige dicht bevolkte districten misschien grote ontberingen zullen lijden in de winter. Britse en Noordamerikaanse economische deskundigen schrijven het tekort toe aan de vernieling van de tarwegewassen door de terugtrekkende Duitse troepen, het vernielen van de wegen en de vernieling der tarwemolens (Napels, (AP) 23.12).

GEALLIEERD COMMUNQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Te land: De troepen van het 8e leger hebben het dorp Vezzano veroverd. Hevige gevechten duren voort in en om Ortona. Onze patrouilles zijn actief langs het gehele front van het 5e leger.

In de lucht: Het weer beperkte de verrichtingen gisteren aan alle fronten en slechts zeer weinig vijandelijke vliegtuigen werden ontmoet. Spoorwegobjecten aan de Riviera werden aangevallen door onze middelzware bommenwerpers. Te Imperia werden voltreffers geplaatst op rangeerterreinen en bruggen. Te Ventimiglia werden de rangeerterreinen getroffen; te Antheor werd het viaduct gebombardeerd. 2 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield tijdens deze en andere verrichtingen" (Algiers, (AP) 24.12).

„BREMEN IS EEN NIEUW HAMBURG."

De leden der bemanning van het Zweedse stoomschip „Granada", dat te Bremen tot zinken gebracht werd in een Noordamerikaanse luchtaanval op 16 December, deelden mede, dat Bremen „een nieuw Hamburg is". Zij zeiden, dat 6 grote boten en vele kleinere vaartuigen tot zinken gebracht werden door aanvallen, welke door 300 tot 400 vliegtuigen uitgevoerd werden van 13 tot 16 December. Sommige boten waren geladen met delen van klaargemaakte houten huizen uit Zweden en Finland.

Duitsland had deze besteld om de mensen te huisvesten, die bij vorige aanvallen uit hun woningen gebombardeerd werden. (Stockholm, (AP) 23.12).

PRESIDENT ROOSEVELT SPREEKT.

Vandaag om 15 uur E.W.T. (14.30 uur Cur. tijd) zal President Roosevelt zijn aangekondigde Kerstrede houden voor de natie en de strijdkrachten overzee. De President zal door de radio spreken uit Hyde Park, waar hij de Kerstdagen met Mevrouw Roosevelt doorbrengt.

Het nieuws van vandaag.

Hedenmorgen heeft Zijne Heiligheid Paus Pius XII Zijn gebruikelijke Kerstboodschap door de radio van het Vaticaan tot de wereld gericht. De Heilige Vader gaf Zijn droefheid te kennen over de huidige algemene verwarring en strijd en riep op tot gebed en arbeid voor een betere wereld. Twee dingen moeten wij vooral doen, zo sprak de Paus:

1) het lijden verzachten van alle krijgers, krijgsgevangenen en geïnterneerden, en 2) medewerken om onze dwalende broeders te redden.

Paus Pius was de eerste, die vandaag een Kerstrede hield. In de loop van de dag volgen er nog meer, o.a. President Roosevelt en de Engelse Koning. Tot nu toe werd niet gemeld of onze Koningin ook zal spreken tot Haar onderdanen.

Intussen zijn er geen tekenen, dat de strijd aan de wereldfronten tijdens de Kerstdagen zal verslappen. Overal wordt fel gevochten en de bombardementen duren met grote hevigheid voort.

In de afgelopen nacht bezorgde de Royal Airforce weer een grote bommenlading aan de Duitse hoofdstad Berlijn, waar volgens een bekendmaking van het Britse Ministerie van Luchtvaart reeds zeer grote schade werd aangericht. Hedenmorgen togen Geallieerde vliegtuigen naar de Franse kust waar de Duitsers hun nieuwe raketkanonnen hebben opgesteld, die gisteravond voor het eerst in werking traden. Het resultaat ervan moet evenwel onbeduidend zijn geweest, aangezien waarnemers aan de Engelse kust zeiden, dat de granaten die daar ontploften niet veel verschilden van die er vroeger vielen.

Uit het Middellandse Zeegebied vielen Marauder bommenwerpers de spoorlijn langs de Riviera naar Italië aan op drie plaatsen: Imperia, Ventimiglia en Antheor. Aan het front in Midden-Italië wordt nog hard gevochten, vooral in Ortona, welk stadje grotendeels in brand staat. Voorts werden nog enkele hoge stellingen door de Geallieerden genomen.

De Russen naderen Vitebsk en bestormen de Duitse verdedigingswerken voor deze belangrijke stad. Verder naar het Zuiden worden de krachtige Duitse aanvallen afgeslagen. In totaal werden op Woensdag 128 Duitse tanks vernield.

In het Verre Oosten vervolgen de Chinezen hun successen in het rijstbouwland. Thans is Sungtze veroverd, een havenstad aan de Jangtse en de Japanners zijn reeds grotendeels uit het gebied verdreven.

Volgens bekendmaking van de Noordamerikaanse Marine voeren de Japanners versterkingen naar de Marshall-eilanden waar door bommenwerpers van het leger wel 20 schepen werden waargenomen.

Het Feest van het Kind

door
Pater Michaël Möhlmann O.P.

„Enkel kinderen mogen weten,
Kind, Uw groot geheimenis:
dat, wat wijzen dwaasheid heeten,
bij U diepe wijsheid is;
en Uw licht is duisternis".

Jacques Schreurs. M.S.C.

Kerstmis, het feest van het Kind, het feest der kinderen Het feest der binnenkamers, het feest van het hart. Kerstmis: een kamer duister van vroege middagschemer, doorgloeid van het rode hart van de haard en het dansen der kleine kaarsenvlammen in de kerstboom. Warmte, geur van dennen en zoetigheid. Wij, groten, die naar achteren in het donker zitten en zwijgend naar de kinderen zien, die om de kerstboom en de kribbe staan. Geheven gezichtjes, waarover het kaarslicht strijkt als een roze feeënhand; ogen, groot van bewondering, waarin dansende vlammetjes kaatsen en zilveren spikkels van ballen en slingerrijen blinken.

Kerstmis, het feest der binnenkamers, het feest der kinderen. Het is stil in de kamer: stil van de bewondering der kinderen, om het sprookje, dat werkelijkheid werd. Stil van onze aandacht, waarmee wij het blanke geluk der kinderen aanschouwen. Het is stil in de kamer: alleen de kaarsjes knetteren en er verschuift een blok in de haard. Buiten ligt de nacht reeds over de aarde en achter de gesloten gordijnen giert de wind. Maar in de kamer is het stil. In de kamer is het Kerstmis, het feest van het Kind, het feest der kinderen.

Totdat uit vertedering en innigheid een stem begint te zingen: „Stille Nacht, heilige Nacht..." en wij allen zingen mee: argeloze kinderstemmen, en stemmen, zwaar en geschroeid door de brand van het leven. Allen zingen uit één vreugde, één geluk om het feest van het Kind, dat het feest der kinderen is.

Rond de stal en de kerstboom komen wij allen te samen, kleinen en groten. Twee werelden ontmoeten elkander voor deze éne dag in dezelfde vreugde en hetzelfde geluk. Want het zijn gescheiden werelden, waarin wij leven, onze kinderen en wij, en onze feesten hebben geen gemeenschap met elkaar: als de groten feest vieren moeten de kinderen naar bed, en als de kinderen hun partijtjes hebben ontvluchten wij de kinderkamer. Het zijn gescheiden werelden, waarin wij leven. Eens zijn wij er trots op geweest, dat we groot werden en blij van verwachting en zelfbesef zijn we uit de kinderschoenen gestapt, de wereld der groten in. Maar we hebben een Paradijs verlaten en de weg terug is voor altijd versperd door den engel met het zwaard van vuur. „Die derwaert gaen en keren niet". En nu zien wij soms naar onze kinderen, die spelen op de vloer. Gedreven door een vonk van heimwee, willen wij met lieve woordjes en naïeve gebaren weer binnendringen in het leven van hun wereld. Maar we zijn vreemden. Het kind ziet naar u op met ogen, groot van niet begrijpen. Treed niet in hun spel. Als Gulliver in het land der dwergen, waadt gij met uw reuze schoenen in hun kleine wereld en ge vertrapt steden, zonder zelfs te voelen, dat gij u stoot.

Maar op deze dag ontmoeten onze werelden elkaar rond de stal en de kerstboom. Zij ontmoeten elkaar, ofschoon dit het feest van het Kind, het feest van de kinderen is. De kinderen zijn blij om dit innig wonder, dat hen eigen is, dat zij herkennen, omdat het een rijkdom is uit hun wereld. Zij naderen onbeschroomd de stal en het dansende licht van de kerstboom. En wij, die naar achteren blijven in het duister van de kamer, ook wij zijn verheugd om de zuivere verrukking der kinderen, die wij in roerloze aandacht gade slaan. Ook wij zijn verheugd, omdat het heimwee naar het paradijs der kinderen, door ons in onervarenheid zo zelfvoldaan verlaten, op deze dag gelenigd wordt door onze verzaming met de wereld van het kind tot één gemeenschappelijk geluk.

Kerstmis, het feest der kinderen, het feest van allen, die het kinderlijke als het beste in zich zelf ontwaren: Kerstmis is het feest der kinderen, omdat het het feest is van het Kind.

Want dit is het wonder van vandaag: God werd een Kind.

En met zijn kleine hand heeft Hij de waarden van de wereld gekeerd. Machtigen heeft Hij van hun tronen gestoten en geringen verheven. Herders hebben als eersten zijn lof gezongen en koningen vielen voor Hem in het stof. Zijn kleine hand, die nochtans de hand is van God, beroerde de schijnwereld, die de mensen in de loop der eeuwen zo moeizaam als een blinkende bolster rond de werkelijkheid gegoten hadden: de schijn van grootheid door goudgalons. De schijn van rijkdom door geld. De schijn van macht door slaafse vrees. De schijn van vreugde door opgezweepte hartstochten. Zijn kleine hand beroerde dit alles en het spatte uiteen als een zeepbel. Ivoren torens van ongenaakbaarheid stortten ineén, en uit de puinen en stofwolken verhief zich de werkelijkheid: een herder, die op zijn fluit van woordeloze liefde zong en koningen, die hun kronen aanbiddend ter aarde neigden. God heeft met een kinderhand de werkelijkheid bevrijd: belangloze liefde en onkreukbare trouw, onbevangen oprechtheid en blijmoedig gedragen lijden. Hij heeft groot gemaakt den onbekende, die goed is, zachtmoedig en geduldig. Hij heeft groot gemaakt de zuivere glans van zijn ogen en de adel van de glimlach aan de hoeken van zijn mond.

Met een kinderhand heeft God de werkelijkheid bevrijd, die sedert eeuwen weerloos geboeid lag in de ketens van den schijn. Ja, het zwakke van God is sterker dan het krachtige der mensen. En de werkelijkheid? Is het niet datgene, wat wij in ons hart hebben bewaard uit de tijd, dat wij nog leefden in het paradijs der kinderen?

Is dat niet het diepste en beste van ons zelf? Want de wereld van het kind is de wereld der werkelijkheid. Zij worden niet verblind door de schijn: een koningin, met diadeem en kostelijke klederen getooid, verkiezen zij niet boven hun moeder, al is die in lompen gehuld. Ze zoeken slechts het noodzakelijke: als ze verzadigd zijn van melk, laten ze aanstonds af van de moederborst. Onze kwellingen zijn hen vreemd: zij gaan niet gebukt onder de onzekerheid van het bezit of de onbestendigheid van de roem. Zij koesteren geen wrok: al heeft hun moeder hen geslagen, toch keren zij altijd tot haar terug en stellen haar boven ieder ander. Aangedane beledigingen onthouden zij niet en ze spreken niet anders dan ze denken.

Ach, dat we in onze onervarenheid nog blij waren, toen we het paradijs der kinderen verlieten en binnentraden in de wereld der groten, die de wereld is van de schijn en die daarom geen paradijs maar een dal van tranen is. Want wat hebben wij gevonden in ónze wereld, in de wereld van vandaag? Valsheid en uiterlijk vertoon in hun meest opgeblazen vormen.

Onwaarachtigheid, de vriendschap huichelt. Vriendschap, die intriges verbergt. Intrige, die de zonde zoekt, welke de schoonste schijn der verdorvenste goederen is. Onrechtvaardig verworven geld. Vrouwen, die niet de onze zijn. Onmatigheid, die in haar volheid een kwalijke schijn is van alles verzadigend geluk.

Grootheid? Een hoge hoed. Een menigte gouden ringen aan vlezige vingers. Een wit vest met een zware horlogeketting. Een dikke sigaar met een brede band.

Roem? Het is de gratie van Jan Publiek. Een collectief misverstand. Het uitgesproken oordeel van hen, die niet denken kunnen.

Geluk? Een vluchtige verrukking. Een zinsbegoocheling van enkele jaren. Een narcotische droom, die ons tot bitterder werkelijkheid voert.

De wereld van vandaag? Macht door geld. Macht door geweld. Een macht, die zich de schoonheid van het kwaad verovert; van de zonde, die als ontkenning, als verkankering van de werkelijkheid onder al deze blinkende vormen aanwezig is. Zet uw ogen open en aanschouw de wereld van vandaag: dwingelandij, moord- en roofpartijen, wreedheid en bloeddorst, trouwbreuk en gewetenloos bedrog. Wat wij rondom ons zien gebeuren in monsterachtige afmetingen, in mindere mate gaat het schuil onder alles wat voor de wereld, de wereld van ons groten, als de hoogste waarden geldt.

Een wereld van schijn, die waarin wij leven; die wij zo weergaloos gewichtig vinden. Waarin wij als dieren vechten, om ons portie van haar voze goederen te veroveren. Dat is de wereld, waarin wij onze kinderen binnenleiden als in iets groots. Moest niet veeleer het schaamrood naar onze kaken slaan, wanneer wij zulk een erfenis overgeven in de handen van onze kinderen? Onze wereld, wat hebben wij van haar gemaakt. Een glanzende vrucht, die inwendig vol bederf en verrotting is.

Een wereld van schijn, de wereld van ons volwassenen, en een dal van tranen bovendien. Want dat is het, wat wij kopen met de blinkende, maar zielloze spullen, waarbij wij zweren; zij kosten ons bittere tranen van droefheid. De schijn leidt immers tot ontgoocheling, en is ontgoocheling niet het wezen der smart. Daarom wachtte den mens de smart buiten de poorten van het Paradijs, ook buiten het paradijs der kinderen, omdat hij de werkelijkheid heeft achtergelaten en de schijn tot zijn dagelijks voedsel verkoos.

Maar God werd een Kind en met zijn kleine hand heeft Hij de waarden der wereld gekeerd. Heeft Hij de werkelijkheid bevrijd uit de macht van de schijn, ook in ons. Ook in ons hebben zijn kleine vingers de kluwen ontward, die de schijn om het werkelijke, het eeuwig kinderlijke, in ons gesponnen had. Hij, de goddelijk grote, werd klein, om het kleine en ongeachte in ons groot te maken. Gelukkig hij, die deze les verstaat.

Want niet allen begrijpen zijn blijde boodschap, noch de paradoxale grootheid van zijn verborgen taak. Daar zijn er immers, die Hem vervolgen, als koning Herodes weleer, omdat zij menen, dat Hij hen naar de kroon steekt, ofschoon zijn rijk niet van deze wereld is; ofschoon Hij zijn rijk op werkelijkheden bouwt en niet op schijn. Daar zijn er, die Kerstmis slechts kennen als het feest van de kalkoen; wier vreugde een broze begoocheling is als de blinkende ballen in de kerstboom, de papieren kerstmannetjes en het rode licht. Daar zijn er, die zo zijn dichtgegroeid door hun opgeblazen wijsheid, dat zij de nederige werkelijkheid miskennen en het kinderlijke in zich voor goed hebben verstikt.

„Enkel kinderen mogen weten,
Kind, Uw groot geheimenis:
dat, wat wijzen dwaasheid heeten,
bij U diepe wijsheid is;
en Uw licht is duisternis".

Teruggetrokken in het half-duister der kamer zitten wij, groten, en zien naar de kinderen in de dansende schijn van de kerstboom. Het is stil: stil van verrukking, stil van aandacht. Dit is het feest van het Kind, het feest van de kinderen. Onze werelden vinden elkaar en vloeien samen rond de kribbe. De wereld van den baardigen herder, die fluit op zijn schalmei; en de wereld van het jongetje, dat in zijn armen een lammetje ten offer draagt.

De kinderen staan hier bij een wonder, dat zij kennen; het is een simpel ding uit hun paradijs. Maar wij, die vandaag in de schaduw van hun blijheid leven, niet allen herkennen wij het wonder van het Kind. Niet allen voelen wij de prille vreugde in ons hart ontbloeien, die het gestadig bezit was van onze jeugd. Niet allen mogen het paradijs der kinderen betreden voor deze éne dag. Want daar zijn er, die zich in deze tederheid onwennig voelen; die geheel vervreemd zijn aan het land, dat eens het hunne was. Dat zijn zij, die verstrikt in de wereld der groten, heel hun hart gezet hebben op de winstkans van de schijn. Dat zijn zij, in wie het heimwee is gedoofd naar het paradijs der kinderen.

Maar gij, wilt gij het waarachtig geluk van Kerstmis kennen? Wilt gij het geheim begrijpen van het Kind? Wilt gij de wijsheid verstaan, die geen rol meer speelt in de moderne wereld, welke daarom ineenstort als een kaartenhuis van loze waarden? Wilt gij het licht aanschouwen, zo klaar, dat het de ogen der wijzen verblindt en voor hen is als duisternis?

Open uw hart dan naar de kribbe en laat de kleine vingers van het goddelijk Kind het goede en reine in u ontdoen van de schimmel der onwerkelijkheid. Laat het kleine, het kinderlijke in u groot maken, en breken de krampachtige grootheid, waartoe wij ons met inspanning van alle krachten hebben opgeschroefd. Laat de kleine hand van het Kind u tot kinderen maken, want alleen wanneer wij kinderen worden, zullen we het Rijk der Hemelen, hun paradijs betreden.

Niet de leeftijd van het kind, doch zijn onschuld moeten wij in ons herstellen, en wat zij bezitten door hun jaren, moeten wij veroveren door toeleg. Dit is immers de hoogste wijsheid voor ons, groten: eenvoud door beleid.

Moge vanuit het half-duister der kamer, waarin gij verhuld zit, deze les voor u gaan lichten als de rosse gloed op de geheven gezichten der kinderen: dat hij, die zich vernedert als een van deze kleinen, de grootste zal zijn in het Rijk der Hemelen.

BUITENLAND.

DUITSE [illegible]KANONNEN IN WERKING.

De Duitsers maakten bekend, dat zij hun raketkanon gisterenavond voor de eerste maal gebruikt hebben bij een duel over het Kanaal tussen een Duits convooi en grof geschut van de Britten alsook motortorpedoboten van de Koninklijke Marine en gevechtsbommenwerpers van de Royal Airforce. De bekendmaking van Radio-Berlijn zeide enkel, dat de raketkanonnen in werking traden. Men zeide niet of zij op de Franse kust stonden, aan boord van de schepen of het escorte. Van Britse zijde was er geen ogenblikkelijke bevestiging van de Berlijnse bekendmaking door het Internationale Informatiebureau. De Britse lange afstandskanonnen in het gebied van Dover openden gisteren na 20 uur het vuur en slingerden een uur en een kwartier lang granaten over het Kanaal. De Duitsers antwoordden ogenblikkelijk, doch of zij nu met raketkanonnen vuurden is niet bekend.

Enkele Duitse granaten vielen in het gebied van Dover en Folkestone, doch er is geen aanwijzing, dat zij uit raketkanonnen kwamen. „Zij verschilden niet van de beschieting die wij hier vroeger hadden", meldde Carl Crowehurst, correspondent van de Associated Press aan de kust, die ooggetuige was van practisch elke beschieting van de oorlog over het Kanaal (Londen, (AP) 24.12).

VERDERE VORDERING DER CHINEZEN.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat de Chinezen nog verder voortgang maken na de Japanners uit de helft van het rijstland in het gebied van het Tungtingmeer te hebben opgeruimd. Men achtervolgde de vluchtende vijandelijke troepen en bereikte de omgeving van Sungtze, een havenstad aan de Jangtse ongeveer midden tussen Sjasi en Itsjang. De Chinezen bereikten ook de omgeving van Kungan, een Japanse basis op 50 kilometer ten Zuid-Westen van Sjasi. (Tsjungking, (AP) 23.12).

WISSELING VAN INLICHTINGEN.

De Noordamerikaanse Staatssecretaris Cordell Hull deelde mede, dat de Verenigde Staten inlichtingen wisselen met andere Amerikaanse regeringen over de vraag of men de nieuwe regering van Bolivia zal erkennen. Toen hem op een persconferentie gevraagd werd of met de andere Amerikaanse regeringen overleg gepleegd is over de quaestie, antwoordde Hull, dat tot nu toe geen systematische besprekingen zijn gevoerd, doch dat er natuurlijk een wisseling van inlichtingen heeft plaats gevonden. Hull zeide geen verder commentaar te kunnen leveren met betrekking tot de erkenning van de regering van Majoor Gualberto Villaroel (Washington, (AP) 23.12).

DE ONTSNAPPING VAN EEN FRANS GENERAAL.

Joseph D[illegible] seint uit Algiers:

Het Franse Nationale Comité maakte officieel bekend, dat Generaal Jean de Lattre de Tassigny, Bevelhebber van de „ijzeren divisie" in de slag bij Rethel in Frankrijk in 1940, in Algiers is aangekomen uit Londen na te zijn ontsnapt uit de gevangenis te Riom. De Tassigny werd veroordeeld tot tien jaren gevangenisstraf door Vichy wegens zijn pogingen om een verzet te organiseren tegen de nazie-bezetting in Zuid-Frankrijk in November 1942. Volgens de officiële bekendmaking heeft de Tassigny zich „ter beschikking gesteld van De Gaulle om de strijd te hervatten".

De Tassigny ontsnapte uit de gevangenis van Riom in de nacht van 2 September door de traliën van zijn celraam door te zagen en langs een touw van de gevangenismuur af te zakken, aldus werd medegedeeld door de Persafdeling van het Commissariaat van Voorlichting. De zegsman zeide, dat de bizonderheden van zijn ontsnapping uit Frankrijk naar Engeland niet kunnen worden medegedeeld zonder den persoon in gevaar te brengen die den generaal hielp.

De Tassigny slaagde erin aan 50 politiemannen met machinegeweren te ontkomen; deze waren in opdracht van Laval rondom de gevangenis geplaatst om er zeker van te zijn dat De Tassigny niet zou ontkomen.

Naar men zegt zou De Tassigny een zeer belangrijke post kunnen krijgen in de Franse oorlogsinspanning, doch een zegsman ontkende, dat De Tassigny Giraud zal opvolgen als Opperbevelhebber en Minister van Oorlog. Er zijn ook geruchten, volgens welken Giraud spoedig verheven zal worden tot de rang van Maarschalk en dan naar Washington zal worden gezonden als het Franse lid van een soort inter-Geallieerde Generale Staf; in dat geval zou De Tassigny Giraud in Algiers opvolgen. De zegsman zeide, dat er geen grond is voor dit bericht. (Algiers, (AP) 23.12).

EEN PORTUGEES GELUID.

De ogenblikkelijke terugtrekking der Japanse strijdkrachten van Portugees Timor werd gewist in een geestdriftig artikel in het „Jornal do Comercio". Het blad zeide gemachtigd te zijn dit artikel te publiceren. De dag tevoren had Premier Salazar een onderhoud met den Japansen Gezant. (Lissabon, (AP) 23.12).

DIENSTPLICHTLEEFTIJD IN JAPAN VERLAAGD.

De radio van Tokio maakte bekend, dat de dienstplichtleeftijd in Japan verlaagd wordt van 20 tot 19 jaar, teneinde „Japans gevechtsmacht nog te versterken en zo de volledige overwinning te verzekeren". (New York, (AP) 23.12).

PAUSELIJKE KERSTGAVE.

De radio van Parijs deelde mede, dat Zijne Heiligheid de Paus den Pauselijken Nuntius opdracht heeft gegeven om den Fransen autoriteiten de som van 2 millioen francs te betalen welke zal moeten worden gebruikt ten behoeve van de kinderen in de Franse steden die door Engelse en Noordamerikaanse vliegtuigen werden aangevallen. Van het Vaticaan zelf werd van dit bericht nog geen bevestiging gekregen.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Inlichtingen** die te Istamboel uit de Balkan ontvangen worden delen mede, dat Bulgaarse guerrillero's onlangs een Duitse voorpost in Macedonië hebben overvallen.

De guerrillero's namen tijdelijk bezit van de post, doch moesten vertrekken toen Duitse versterkingen arriveerden. Volgens een officiële verklaring van den Bulgaarsen Minister van Binnenlandse Zaken werden 400 manschappen gedood in de Bulgaarse guerrilla-krijg sedert September. Dit cijfer geeft te kennen, dat de Bulgaarse guerrillero's opereren op grotere schaal dan tot nu toe gemeend werd.

— **De troepen** van Generaal Ivan Bagramians Baltische leger bestormen de buitenste defensies van Vitebsk, terwijl Moskou meldde, dat het Duitse tank-offensief langs een front van 600 kilometer overal werd tegengeslagen. Berlijn gaf nieuwe doorbraken toe in de Duitse linies ten Zuid-Oosten van Vitebsk na „hevige op en neer gaande gevechten".

— **De onderneming** tegen doelen op het Europese vasteland werd voor de vijfde achtereenvolgende dag voortgezet toen golven van Geallieerde bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen heden over het Kanaal naar Noord-Frankrijk togen.

— **Waarschijnlijk** is in de afgelopen nacht meer dan 1000 ton bommen op Berlijn geworpen. Het totaal van de zeven hevig aanvallen is daarmede gebracht op ongeveer 11.000 ton — ongeveer het gewicht waardoor Hamburg verwoest werd. Het totaal gewicht dat dit jaar op Berlijn geworpen werd is 18.000 ton.

— **Verschillende kleine vijandelijke troepen- en voorraadschepen werden in de grond geboord en „vele verliezen onder de troepen werden waargenomen" als gevolg van aanhoudende Geallieerde luchtaanvallen op de scheepvaart in de Aegeïsche Zee gedurende de laatste twee dagen.**

— **Uit Londen** wordt op het laatste ogenblik gemeld, dat de bekendmaking volgens welke de Duitsers voor het eerst hun raketkanonnen zouden hebben gebruikt, een vergissing is. De Duitsers maakten melding van „Leuchte Granate", hetgeen zou kunnen worden vertaald door „lichtgranaten". eHt woord werd echter verkeerd vertaald in Londen.

CURAÇAOSE APHORISMEN.

Suffisant.

Sourire unique, fait frivolement sur l'armée nouvelle terrible.

P.G.

Het gouvernement zoekt een puik gesteente.

Grote internationale gebeurtenis.

New York houdt ons aan het lijntje!

De man 1943.

„Mijn koninkrijk voor een wijfje".

Ingezonden stukkenreeks.

De bezwoegdle zijde.

Om lenig te blijven.

In spin de lichten op uit spuit verduistering (springtouwliedje).

Bouwfonds.

De spaarpot voor Grote(n).

C.

CURAÇAO

KERSTFEEST.

Zoals vanzelf spreekt zal ons blad morgen, eerste Kerstdag, niet verschijnen. Het eerstvolgende nummer zal dus d.v. Maandag aanstaande verschijnen. Wij hopen, dat alle een zalig Kerstfeest zullen mogen vieren, blijde dat de verduistering is opgeheven zodat de traditionele godsdienstoefeningen kunnen doorgaan.

CURAÇAO'S MAN VAN HET JAAR.

„Dr. Engels, de man die veel wel doet......" (P).

„....... wie denkt niet terstond aan Dr. Engels?"

„Wie durft ontkennen, dat Ir. C. A. Willemse de man van het jaar is?" (Een Curaçaoënaar).

„Ik voel voor Ir. C. A. Willemse, die van het jaar ets groots voor ons heeft gepraesteerd, nl. de radio-telefoon tussen Curaçao en New York" (Een handelsman).

„.......Jan Wowo, hij haalt immers nacht aan nacht het vuil uit de Punda weg, stel je voor dat hij morgen staakt, wat een stank zal dat geven" (P.S.).

„Salomon Herman Hamburger, omdat hij werkelijk de enige is, die De Man is geworden" (Carel).

„Henri" (Een vereerster) — [Bedoeld is blijkbaar Mr. Hoogeveen Red.].

„Karelse, de cerberus, die ernst aan vriendelijkheid paart" (dit was ondertekend met F. L. Janssen, hetgeen een onjuistheid moet zijn).

„Th. de Boer om zijn uitspraak van het Engels, beroemd van Vuurland tot Nova Zembla" (A. Nansi).

„.......als Jacques Ellis, de top-Curaçaoënaar, het niet wordt..." (collega).

„.......Elias, de enige die Curaçaoënaar is geworden" (v.d. B.).

DE NACHTMIS TE GROOT-KWARTIER.

Herinnerd wordt aan de biezonder mooie „Misa in honorem Jean d'Arc", welke vannacht gedurende de Nachtmis driestemmig gezongen zal worden door het bekende Nederlandse Mannenkoor van Groot Kwartier. Zoals bekend is er bij deze kerk ruimschoots gelegenheid voor het parkeren van auto's op het erf zelf. De H. Mis vangt aan om 4 uur.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C..: 2e Kerstdag om 10 uur Excelsior A — Vitesse A (Celestijn) om 16 uur: Jong Bonaire — Ajax (competitie).

SPECIALE KERSTUITZENDINGEN DOOR DE RADIO.

De beroemdste Noordamerikaanse radio- en filmsterren zullen op 24 en 25 December aanstaande, van 16 tot 17.30 uur Curaçaose tijd, meewerken aan een programma, dat hier door de Curom zal worden heruitgezonden.

Deze twee speciale programma's, welke in de eerste plaats bedoeld zijn voor de troepen der Verenigde Landen, zullen hier dus ook door allen beluisterd kunnen worden. De uitzending zal rechtstreeks uit Hollywood, Californië, plaatsvinden.

De vele deelnemende artisten hebben hun medewerking verleend zonder daarvoor betaling te vragen en deze programma's zullen niet in de Verenigde Staten worden heruitgezonden. Op 24 December zal de beroemde film- en radio-komiek, Bob Hope, optreden als ceremoniemeester. Anderen, die aan deze uitzending deelnemen, zijn de welbekende komieken Jack Benny, Fred Allen en Jimmy Durante; de zangeressen Ginny Sims, Dinah Shore en France,s Langford; de populaire operafilm- en radio-ster Nelson Eddy; de band van de 370e Noordamerikaanse Luchtmacht; den dansorkesten van Spike Jones en Kay Kyser.

Bovendien zullen Generaal George C. Marshall, Hoofd van de Noordamerikaanse Generale Staf, Henry Lewis Stimson, Secretaris van Oorlog der Verenigde Staten en Frank Knox, Secretaris van Marine der Verenigde Staten, korte kerstboodschappen uitspreken aan de strijdkrachten.

Het tweede radioprogramma, te beluisteren op Kerstdag om 16 uur, zal in vier delen worden aangeboden.

Eerst zal orkest- en koormuziek van Fred Waring worden gegeven. De volgende 30 minuten zullen gewijd zijn aan het klassieke verhaal van Charles Dickens „A Christmas Carol" met den film- en toneelspeler Basil Rathbone in de rol van „Scrooge". Tijdens deze periode van de uitzending zal de beroemde zanger van de Metropolitan Opera van New Lork, Richard Crooks, het „Ave Maria" zingen.

Het derde deel van de uitzending wordt een „Kernstgeschenk". Linda Darnell, de filmster, zal hierbij de volgende sterren inleiden: Bob Hope, de Andrew Sisters, Finny Sims, Lena Horne en Fibber McGee en Molly, in een half uur van muziek en comedie.

Het laatste deel van de uitzending zal bestaan uit bekende Kerstliederen, gezongen door Bing Crosby, o.a. „Adeste Fidelis", „Holy Night, Silent Night" en „White Christmas".

AEROCLUB CURAÇAO.

Men schrijft ons:

In verband met de komende feestdagen, heeft het bestuur van de Aeroclub besloten, dat op de Zaterdagen 25 December en 1 Januari, resp. Eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag, niet gevlogen zal kunnen worden. Daarentegen zal het vliegen op Zondag, 26 December, Tweede Kerstdag, op de gebruikelijke wijze beoefend kunnen worden, van 9.00 tot 12.000 v.m.

KERSTREDE VAN HARE MAJESTEIT.

Onvoorziene omstandigheden voorbehouden zal Hare Majesteit de Koningin over Radio Oranje een Kerstrede houden Zaterdagmiddag om 14.45 uur Curaçaose tijd (Golflengten: 49, 41, 31, 25). Deze kerstrede zal worden heruitgezonden op Maandag om half acht des morgens Curaçaose tijd (golflengten 41, 31, 26, 16). Hare Majesteit de Koningin zal een Oudejaarsrede houden voor radio Oranje op Vrijdag 31 December des morgens om half acht Curaçaose tijd. Deze rede zal op dezelfde dag worden herhaald om 14.45 uur Curaçaose tijd.

PROF. VAN DER VELDT ZAL PREKEN.

Zondagmorgen Groot Kwartier.

Tot onze blijdschap en zeker ook van zeer vele anderen vernamen wij dat Prof. Dr. Jacob van der Veldt O.F.M. op tweede Kerstdag, dus overmorgen, aanstaande Zondag, onder de Hoogmis zal preken. Zoals men weet vangt de Hoogmis aan om 8.30 uur. Pater van der Veldt staat in de Verenigde Staten bekend als een van de beste predikanten.

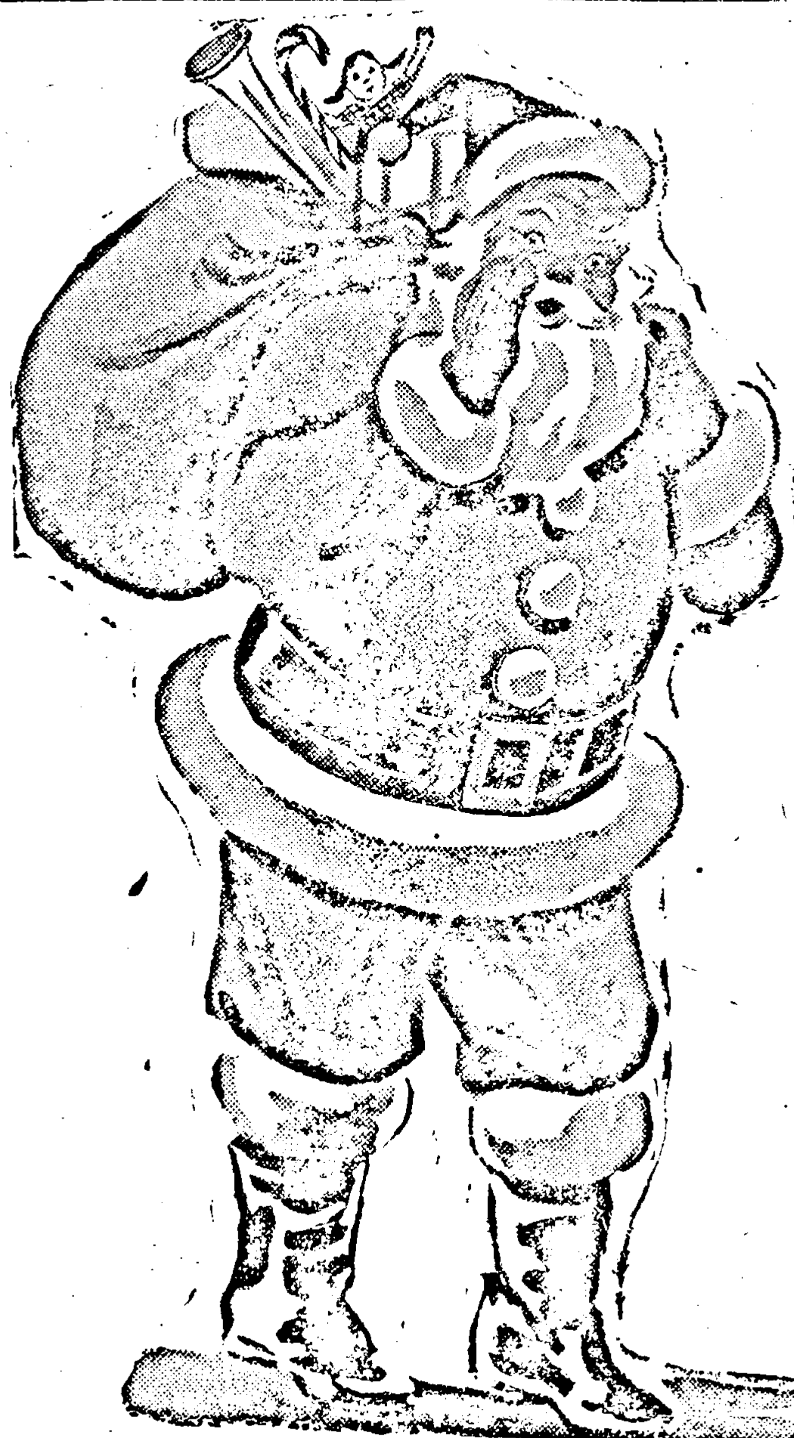
MAX TAKS „CURAÇAO"

Op Zaterdag 25 December om 18.30 uur Curaçaose tijd zal in de speciale uitzending voor Nederlands West-Indië van Radio-Boston (25 meter band) ultra korte golf een radio-spel worden uitgezonden dat „Curaçao" heet, en dat vervaardigd is door Max Tak.

H. MIS VOOR ZEELIEDEN EN MILITAIRE POLITIE.

Hierbij wordt herinnerd aan de H. Mis, welke morgenochtend om 5.30 uur in de Kapel van het St. Martinus Gesticht zal worden opgedragen voor de zeelieden van de Koopvaardij en de Marine alsook voor de manschappen van de Militaire Politie.

Na de Mis is er ontbijt voor de zeelieden in het R. K. Zeemanshuis en voor de Militaire politie in het R. K. Militair Tehuis.

Waarom de Kerk in Italië niet openlijk met het Fascisme brak.

door
Prof. Dr. Jac. van der Veldt O.F.M.

Gisteren schreef ik na een uiteenzetting over Kerk en Fascisme in het algemeen, dat wat Italië betrof, de harmonie tussen het systeem der Kerk en dat van het fascisme niet zo bijster diep was: van het begin af bestond er een conflict.

Het conflict kwam het eerst uit in woorden. Mussolini oreerde b.v.: „Fascisme is een godsdienst." En tientallen andere uitlatingen van hetzelfde kaliber. Zijn trawanten deden er gewoonlijk nog een schepje op. Zo zei Turati, de secretaris van de Fascistische Partij eens: „De Fascistische Staat is **één**, absoluut, de leider van iedereen en ieder ding; we moeten de Staat op onze gebogen knieën aanbidden."

Men kreeg in Italië elke dag zulke rimram te slikken. Het gevolg was dat het volk er danig aan gewend raakte. De mensen applaudisseerden, — en vergaten het hele geval. De Kerk trekt zich gewoonlijk van woorden niet zo heel veel aan, vooral niet in Italië, waar woorden zo goedkoop zijn. Iets anders is het wanneer het tot daden komt, en die kwamen dan ook spoedig.

De onoverbrugbare tweespalt was het wijdst en het diepst op het gebied van opvoeding en Katholieke actie. Er waren wel andere geschillen, maar die waren van minder betekenis. Mussolini dacht dat hij al meer dan genoeg gedaan had door de kruisbeelden terug te brengen in de scholen en door de Catechismus verplicht te stellen op de lesrooster. Maar daarbij had hij zijn eigen opvatting. Hij liet godsdienst toe op school (aldus in zijn Doctrine pag. 11), niet als een onafhankelijke geestelijke kracht, waar de Staat voor moet wijken, maar als een van die „geestelijke waarden", die niet kunnen bestaan en nog veel minder waarde kunnen hebben „buiten de Fascistische Staat".

Hij ging dan ook lijnrecht in tegen de thesis van de kerk omtrent de rechten van opvoeding. De Katholieke thesis is, dat de opvoeding op de eerste plaats het recht is van het gezin en het is niet zozeer het recht, maar alleen de plicht van de Staat om mee te helpen en te coördineren. Mussolini verklaarde vlakweg, dat de Staat uitsluitend het recht van opvoeding heeft.

En naast de ware Catechismus kregen de kinderen ook een heel valse, de fascistische Catechismus te leren. De kinderen werden opgevoed tot een cultus van geweld en militairisme. Op de Gymnasia kregen de jongens bij voorkeur Giordano Bruno, Kant, Rooman, Hegel en Schopenhauer te slikken.

Het Credo van de Balilla.

En nog erger was de quasi-mystieke cultus die bedreven werd in de fascistische jeugdorganisaties. Wat zegt men bv. van het Credo dat gevonden werd in de zogenaamde Catechismus van de Balilla? Hier is een stuk van dat fraais. „Ik geloof in het Eeuwige Rome, de moeder van mijn vaderland, en in Italië, haar oudste dochter, die door de genade Gods geboren werd in haar boezem; die leed onder de invalien der Barbaren, gekruisigd werd en begraven; die nederdaalde ten grave en van de doden verrees in de 19e eeuw; die opklom ten hemel in haar glorie in 1918 en 1922; die nu gezeten is aan de rechterhand van haar moeder Rome; die daarom zal komen te oordelen de levenden en de doden: Ik geloof in het genie van Mussolini; in onzen heiligen vader Fascisme, in de gemeenschap van zijn martelaren, in de bekering der Italianen, en in de verrijzenis van het keizerrijk".

Wat zegt men van dit moois? De bombast is om te lachen maar de godslasterlijkheid om te huilen. Was het wonder, dat dit stuk proza door het Heilig Officie veroordeeld werd als „een godslasterlijke parodie van de Christelijke Catechismus".

Men zal nu zeggen: „Hier gaat het toch wel degelijk om een principiële quaestie, om het zielenheil. Waarom brak de Kerk niet volkomen met het Fascisme dat er zulke concepties op na hield?" Waarom bleef de politiek der Kerk toch nog om samen te werken met Mussolini?

Het antwoord kan worden samengevat in de volgende punten:

1. De soep wordt nooit zo heet gegeten als ze wordt opgediend. Dat is heel waar in Italië. De practijk was gewoonlijk heel wat milder dan de woorden of de intenties. De latijnse geest van de Italianen is zeer realistisch en soepel, veel soepeler dan die van ons, de stijve Nederlanders. Als de Italiaan hoort dat Fascisme de godsdienst is, dan beaamt hij dat en glimlacht. Een godsdienst zonder Madonna en Sint Antonius is voor de Italianen een misbaksel. Wanneer hem verteld wordt dat Mussolini altijd gelijk heeft, dan geeft hij dat ook toe, maar denkt intussen dat hij meer dan genoeg heeft aan de onfeilbaarheid van den Paus. En wanneer een onderwijzer dwaze of ketterse stellingen verkocht, dan was — zelfs in Rome — een woord aan den godsdienst-leraar gewoonlijk voldoende, om den man op zijn nummer te zetten.

Dit alles in tegenstelling met de Duitsers, die alles veel „gründlicher" opvatten, veel systematischer uitvoeren en bij alles veel sentimenteler denken. Voor hen is Nazisme werkelijk een godsdienst, of tenminste „Ersatz" daarvan, waarschijnlijk omdat ze zo gewoon geraakt zijn aan Ersatz.

Inderdaad, de Paus kan in zulke gevallen zich verlaten op de klare en nuchtere geest van zijn landgenoten. Hij kent zijn Pappenheimers.

2. Dit nam niet weg, dat hij niet protesteerde. De impetueuze Pius XI protesteerde elke keer, als er weer iets niet in orde was, gewoonlijk 's daags daarna.

3. Men herinnere zich het boven opgestelde princiep van de kerkelijke politiek.

Ook als de Staat overstag gaat, tracht men nog zo lang mogelijk te redden wat er te redden valt. Dat doet ze zelfs in Duitsland.

4. De kruik gaat zolang te water, tot ze breekt. Het is tweemaal bijna tot een openlijke breuk gekomen. De eerste keer werd het conflict bijgelegd door een compromis; de tweede maal werd een openlijke breuk verhinderd door een grote macht waar alles voor moest bukken, — de dood van den Paus.

Het conflict werd toegespitst rondom de Katholieke actie. De Katholieke actie is een lekenorganisatie die tot doel heeft de geestelijkheid bij te staan in het zielenwerk. Zij was in Italië zeer machtig.

Art. 43 van het Concordaat verbiedt der Katholieke actie uitdrukkelijk van zich te mengen in politiek. Zeer spoedig na het Lateraans verdrag betichtte Mussolini de Katholieke actie van woordbreuk. De Paus weigerde de aanklachten te aanvaarden.

In 1931 werd de toestand erg critiek. Het bleef niet alleen bij beschuldigingen, protesten en woorden, maar het kwam tot daden. De zwarthemden, meestal studenten, gingen zoals gebruikelijk is, de ramen ingooien van kerkelijke gebouwen. Katholieke Clubs en Centra werden door het gouvernement gesloten. En de Paus werd openlijk getart op het St. Pietersplein zelf.

Daarop deed de energieke Pius een dramatisch beroep op de gehele wereld door zijn encycliek Non Abbiamo bisogno. (Juni, 1931).

Ondertussen begon echter ook de diplomatie te werken.

De schrandere diplomaat Gasparri speelde het klaar wat olie op de golven te gieten en het kwam tot vredesonderhandelingen met als resultaat: een compromis.

Het niet-politieke karakter van de Katholieke Actie werd nog eens onderstreept; der Katholieke actie werd verboden arbeidersverenigingen te organiseren, maar zou medewerken met de fascistische syndicaten; de jeugdverenigingen van de Katholieke Actie zouden zich uitsluitend op godsdienstig en opvoedkundig terrein bewegen, zonder zich bezig te houden met politieke of sportieve vorming.

Het was een compromis. Velen, ook vooral ijverige maar heethoofdige Katholieken, meenden, dat de Paus de vlag had moeten strijken voor Mussolini. Men zeide b.v. dat de overeenkomst de Katholieke Actie verbande „zoal niet tot de kerk, dan toch tot de sacristie".

Ik ben het daar niet mee eens en volg de opvatting van een zeer onverdachten Amerikaan, die in die tijd schreef, dat de overeenkomst een „complete victory" was voor de H. Stoel. Inderdaad, Mussolini had een hele Katholieke Actie volkomen onmogelijk willen maken, en is daar niet in geslaagd; de Actie kon haar essentiele zending blijven vervullen. Tegelijkertijd ziet men hier weer de beproefde, door langdurige experiëntie geleerde methode van de Pauselijke diplomatie, om niet het onderste uit de kan te willen hebben, want zij weet dat men dan het deksel op zijn neus krijgt.

Ongelukkig genoeg begonnen sommige leiders der Katholieke Actie een benauwende serviliteit te tonen voor hun Fascistische meesters. Oproepen, uitgevaardigd door de Actie, om als volontair naar Spanje te gaan, getuigden niet van veel ruggegraat. Maar ondanks al die pogingen om bij de Fascisten in het gevlei te komen kwam het in 1938 toch weer tot aanvallen. Het aantal leden der Katholieke Actie zwol gestadig en de Fascisten waren bang dat het ledenaantal, dat van de Fascistische partij zou overvleugelen. De Actie-leden bleven weg van ceremonies gehouden bij gelegenheid van Hitlers bezoek in Rome. De Katholieke Actie verzette zich tegen de uit Duitsland geïmporteerde ras-politiek.

Direct na het bezoek van Hitler in Mei 1938 begon een nieuwe periode van wrijving. Katholieke bladen en bulletins werden geconfisqueerd, leden van de Katholieke Actie werden voor de keuze gesteld tussen lidmaatschap van de Actie of van de Fascistische partij.

De houding van Pius XI was kordaat. Hij wilde van geen compromis meer weten. Iedereen verwachtte dat hij zich zou uitspreken en misschien openlijk het Concordaat zou opzeggen. Maar — zoals ik gisteren reeds schreef — deze rede werd nooit gehouden en de inhoud nooit bekend gemaakt. Pius XI stierf voordat hij gelegenheid had zijn mening te zeggen.

Een groot man, sterk en moedig, koel en nuchter, onverschillig voor gevaar, recht door zee en frank, een man van onverschrokken geloof (fides intrepida) — in alle opzichten een partner voor Mussolini, maar ook in alle opzichten veruit zijn meerdere. „Als de Vaticaan Stad ten gronde zou gaan, wij voor ons, met Gods hulp, impavidum ferient ruinae!" was zijn antwoord op de bedreigingen van den Duce. — Hij was autoritair zoals Mussolini was, maar oneindig eenvoudiger en nederiger. Hij was gereserveerd, enigszins koud, maar uiterst lief voor kinderen. En altijd was hij de Paus, de grote eenzame op de eenzame troon van Sint Pieter.

De Caraïbische eilanden en de Oorlog.

De practische resultaten van de nauwe en onafgebroken samenwerking tussen de regeringen van de Vereenigde Staten en Engeland wat de eilanden in de Caraïbische Zee betreft, worden uitvoerig toegelicht in een juist verschenen publicatie van het Noordamerikaanse Staatsdepartement: „The Caribbean Islands and the War", samengesteld door de Noordamerikaanse afdeling van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie.

Deze commissie werd in het leven geroepen kort nadat de vijandelijke duikboten zich in de buurt van Aruba en Curaçao hadden vertoond en tot actie waren overgegaan. Men herinnert zich nog duidelijk de zwarte nacht van Februari 1942 toen het schrille geluid van de sirenes over Aruba en Curaçao gehoord werd. Aruba werd die nacht beschoten en in de vroege ochtend dreef er een getorpedeerde tanker op de kusten van Curaçao.

Het zo juist gepubliceerde boekje beschrijft de activiteit van de duikboten en de terugslag daarvan op de eilanden in de Caraïbische Zee. Het was den vijand kennelijk te doen om het transportsysteem, vooral wat olie en voedsel betreft, te knakken en zijn actie nam hand over hand toe. De voedselvoorziening van de verschillende eilanden kwam in duidelijk gevaar.

Schoeners, beladen met voedsel en werklieden, op weg van eiland naar eiland, werden door kanonvuur tot zinken gebracht. Duikboten voeren onbeschaamd onverdedigde havens binnen en vernietigden schepen, die voor anker lagen en beschoten bij tijden essentiële punten.

De Dominicaanse Republiek en Engels Guyana waren al spoedig zonder brood en de Noordamerikaanse Consul van Antigua rapporteerde:

„Er is geen twijfel aan, dat een aanzienlijk deel van de bevolking zonder voedsel is. Een groot gedeelte van de arbeiders, met inbegrip van hen, die aan de militaire basis werkzaam zijn, hebben hun werk verlaten, omdat er geen voedsel is". In Ponce, Puerto Rico, braken ongeregeldheden uit bij het kopen van rijst, waaraan de politie te pas moest komen. Door een tekort aan voorraad vlogen de prijzen de hoogte in. De vijandelijke radio herhaalde eentonig de waarschuwing: „Hij, die naar Noord-Amerika vaart, vaart een zekere dood tegemoet."

Cordell Hull, de Noordamerikaanse Staatssecretaris, telegrafeerde aan Winant, den Ambassadeur van de Vereenigde Staten in Londen, het dringende voorstel, dat de regeringen van de Vereenigde Staten en Engeland zo spoedig mogelijk met elkaar in overleg zouden treden teneinde door gezamenlijke actie de bovengenoemde situatie tegemoet te treden.

Sumner Welles, de toenmalige onder-Secretaris van Staat, zette de toestand uiteen aan President Roosevelt en verzocht goedkeuring van te nemen maatregelen. Deze goedkeuring werd onmiddellijk door President Roosevelt verleend, die o.a. in een later memorandum aan Sumner Welles als zijn overtuiging uitsprak, dat er te weinig aandacht werd besteed aan het gebruik van plaatselijke schoeners en sloepen. De President schreef in dit memorandum o.m.: „Op sommige eilanden is er een tekort aan olie en benzine en het moet m.i. mogelijk zijn voor schoeners en sloepen om olie en benzine in Curaçao of zelfs in Venezuela te verkrijgen om aan de behoeften van de kleine eilanden tegemoet te komen. Hetzelfde geldt voor zekere noodzakelijke voedingsmiddelen."

In Brits-Indië werd onder de auspiciën van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie een soort „schoener-syndicaat" opgericht, dat voldoende schoeners tot zijn beschikking kreeg om aan vrijwel alle dringende behoeften van de kleinere eilanden in het Oostelijk gedeelte van de Caraïbische Zee tegemoet te komen. Grote voorraden voedsel werden aangelegd in verschillende delen van de Caraïbische Zee waaruit, in geval van nood, geput zou kunnen worden. Een „nood land-water vervoersroute" werd in het leven geroepen van Florida door Cuba, Haiti en de Dominicaanse Republiek naar Puerto Rico met een zijlijn van Santiago de Cuba naar Jamaica.

De publicatie is niet uitsluitend een rapport van de werkzaamheden van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie of van de hulp van andere regeringslichamen, die werkzaam waren aan de problemen, die de oorlog naar de Caraïbische Zee had gebracht. Het is tevens een algemeen overzicht van de niet-militaire herzieningen, die de oorlog noodzakelijk maakte in de Caraïbische Zee, zoals bv. civiele werkzaamheden, regeringstoezicht en de verhoudingen van de naburen onder elkaar. Zo brachten leden van de Commissie bezoeken aan een groot aantal eilanden van de Caraïbische Zee en werd een nauwe samenwerking onderhouden met daarvoor in aanmerking komende instellingen, waaronder de Nederlandse Aankoop Commissie.

Uit het boekje blijkt wel, dat de Commissie door eendrachtige samenwerking de talrijke problemen met succes heeft weten aan te pakken en er van een „onmiddellijke crisis" niet meer gesproken kan worden. Dit succes sluit echter niet in, dat de liquidatie van de problemen op langere termijn kan worden ondernomen. Er zijn nog legio problemen, die de volledige aandacht vragen van de betreffende regeringen en het is vanzelfsprekend, dat men door gezamenlijke pogingen op de ingeslagen weg zal voortgaan.

De interessante uitgave, die verlucht is met grafische voorstellingen en kaartjes, besteedt weinig aandacht aan onze Westindische eilanden en Suriname. Onder het hoofdstuk: „Politieke vooruitgang" wordt in enkele regels de bekende rede aangehaald, die Koningin Wilhelmina op 6 December 1942 hield betreffende de vorm van zelfbestuur van Nederlands Oost-Indië en de Westindische Staatsdelen na de oorlog. De naam „Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie" impliceert wel duidelijk, dat deze commissie zich in hoofdzaak met het wel en wee van de Britse en Noordamerikaanse bezittingen in de Caraïbische Zee heeft bezig gehouden.

Wij ontvingen.

SIERKALENDER VOOR HET R. K. ZEEMANSHUIS.

Het Curaçaose Apostolaat ter Zee komt steeds met nieuwe ideeën. Thans heeft het een zeer mooie sierkalender uitgegeven met twaalf schitterende foto's van J. Linker en Fotograaf Fraser. Buitenop staat een foto van het bekende R. K. Zeemanshuis aan de Klipstraat ter Overzijde met de Noordamerikaanse en Britse vlaggen in top, maar zonder de Nederlandse. De foto toont nog aan, hoe hard nodig het is de Klipstraat zelf af te breken en te ontruimen. Hieronder staat een rijmspreuk „Vaart voort met God op de wereldzee — Voor eigen geluk en wereldvree", een spreuk die de hand des meesters verraadt.

Het spreekt vanzelf, dat deze kalender ook een foto bevat van de woning des Havenmeesters Hemmo Wilhelmus Hemmes, toepasselijk of niet getiteld „Oud-Willemstad". Andere foto's laten de H. Familiekerk zien, dividivibomen, het stadhuis, waterput, de Ruyterkade, de Koningin Emmabrug, ruiter te ezel, het paleis van den Gouverneur, een cunucu-hut die de schone naam van Curaçaose Nederzetting draagt zeker om de gebrekkige overheidszorg te camoufleren, en tenslotte Luitenant Geert Johan Botterwegs landhuis.

De kalender is uitnemend gedrukt. Hij is te koop voor 2 gld. bij het R.K. Zeemanshuis, de St. Augustinusboekhandel, de Hollandse Boekhandel en La Bonanza.

Michel Platanaz, Roman door **Sereth Neu, Atlantica Editora** te Rio de Janeiro, 1942, 333 blz.

Het is verbazend wat een Franse boeken er in Rio steeds maar blijven verschijnen, want uiteraard belandt er nog geen tiende deel van op Curaçao. Dit is een roman, die niet te diep is, niet te hoog gaat, maar vlot leest. Het verhaal speelt in Savoye en vandaar komen er telkens patois uitdrukkingen in het boek voor hetgeen geen bezwaar is, want de Franse vertaling staat er telkens achter. Er zit een historische tint aan en als geheel staat het boek op goed plan.

Het ware te hopen, dat er hier een boekhandel zou zijn, die dergelijke boeken terstond in voorraad hadde. Nu kan men ze zelf bestellen door een chèque in US-dollars op te sturen (adres Praça Getulio Vargas 2, Rio). Als men bijvoorbeeld $ 25 stuurt kan men tot in lengte van dagen boeken bestellen, want de boeken zijn in de regel goedkoop.

Men schrijft per luchtpost — ermeel" heet dat op Curaçao — en men laat de boeken per zeepost sturen. Zelf hebben wij er de beste ervaringen mede. De op Curaçao nodige ontspanning zal men prettig vinden in deze roman van Sereth Neu.